

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst 4 Din 2, do 100 vrst 4 Din 2.50, od 100 do 300 vrst 4 Din 3, večji inzerati pet vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, dodatni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, v tujino Din 25.-. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštarnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SVETOVNO POTOVANJE KRALJA EDVARDA

Takoj po kronanju namerava kralj Edvard VIII. posetiti vse dominione in države britanskega imperija — Potovanje bo trajalo leto dni in bo zaključeno s kronanjem za indijskega cesarja

London, 30. januarja. z. »Daily Herald« poroča, da bo Nj. Vel. kralj Edvard VIII. takoj po kronanju napravil daljše potovanje po britanskih dominionih, državah in kolonijah britanskega imperija. Na tem potovanju bo ostal približno 10 mesecev. Za časa kraljevega potovanja bo kraljevska oblast izvrševalo namestništvo v katerem bodo kraljica vdova Mary ter Yorkski, Gloucesterski in Kentski vojvoda. List piše, da se ne uradne odločitve o tem potovanju. Vendar pa je gotovo, da bo kralj Edvard VIII. to potovanje izvršil ker hoče takoj po nastopu vladanja pokazati svoje razumevanje westminstrskega statuta, ki zagotavlja dominionom enakopravnost z Anglijo. Vlada hoče takoj po kronanju preživeti gotov čas v vsakem izmed neodvisnih dominionov, kakor je to storil tudi pokojni kralj Jurij V., ki je tako potovanje opravil leta 1911. eno leto po svojem prihodu na prestol. Kralj Edvard VIII. hoče med tem potovanjem biti v Delhi na svečanem zboru »durbare« kronan za indijskega cesarja.

London, 30. januarja. z. »Daily Herald« poroča, da bo Nj. Vel. kralj Edvard VIII. takoj po kronanju napravil daljše potovanje po britanskih dominionih, državah in kolonijah britanskega imperija. Na tem potovanju bo ostal približno 10 mesecev. Za časa kraljevega potovanja bo kraljevska oblast izvrševalo namestništvo v katerem bodo kraljica vdova Mary ter Yorkski, Gloucesterski in Kentski vojvoda. List piše, da se ne uradne odločitve o tem potovanju. Vendar pa je gotovo, da bo kralj Edvard VIII. to potovanje izvršil ker hoče takoj po nastopu vladanja pokazati svoje razumevanje westminstrskega statuta, ki zagotavlja dominionom enakopravnost z Anglijo. Vlada hoče takoj po kronanju preživeti gotov čas v vsakem izmed neodvisnih dominionov, kakor je to storil tudi pokojni kralj Jurij V., ki je tako potovanje opravil leta 1911. eno leto po svojem prihodu na prestol. Kralj Edvard VIII. hoče med tem potovanjem biti v Delhi na svečanem zboru »durbare« kronan za indijskega cesarja.

London, 30. januarja. z. »Daily Herald« poroča, da bo Nj. Vel. kralj Edvard VIII. takoj po kronanju napravil daljše potovanje po britanskih dominionih, državah in kolonijah britanskega imperija. Na tem potovanju bo ostal približno 10 mesecev. Za časa kraljevega potovanja bo kraljevska oblast izvrševalo namestništvo v katerem bodo kraljica vdova Mary ter Yorkski, Gloucesterski in Kentski vojvoda. List piše, da se ne uradne odločitve o tem potovanju. Vendar pa je gotovo, da bo kralj Edvard VIII. to potovanje izvršil ker hoče takoj po nastopu vladanja pokazati svoje razumevanje westminstrskega statuta, ki zagotavlja dominionom enakopravnost z Anglijo. Vlada hoče takoj po kronanju preživeti gotov čas v vsakem izmed neodvisnih dominionov, kakor je to storil tudi pokojni kralj Jurij V., ki je tako potovanje opravil leta 1911. eno leto po svojem prihodu na prestol. Kralj Edvard VIII. hoče med tem potovanjem biti v Delhi na svečanem zboru »durbare« kronan za indijskega cesarja.

Abesinci presekali zvezo med Aduo in Makalo

Novi boji na severni fronti — Po mnenju abesinskih vojskovodij se bodo morali Italijani umakniti daleč na sever

Berlin, 30. januarja. r. DNB poroča iz Addis Abebe, da namerava cesar Haile Selassie preseliti svoj glavni stan na južno fronto, ker se je prepričal, da je vodstvo abesinskih čet na severni fronti v dobrih rokah in ker so tam že dosegli uspehe, ki jih Italijani ne bodo mogli več osporiti. Borbe na severni fronti so znova oživele in po zadnjih vestih je Abesincem uspelo, da so dočela obkolili Makalo, jo odrezali od italijanskega zaledja ter prekinili tudi zvezo med Aduo in Makalo. Kljub hudim naličnim poskušajo Italijani zopet osvojiti svoje izgubljene položaje. Abesinci se spretno izogibajo večjim spopadom podnevi ter napadajo Italijane samo ponoči, ko se razvijajo krvave borbe na nož. Abesinci stalno potiskajo Italijane nazaj in zavzamejo drugo za drugo vse važnejše italijanske postojanke. Ta način borbe stane Abesince le malo žrtve, je pa za njih mnogo bolj uspešen kakor velike bitke, v katerih jih nadvladajo Italijani s svojo moderno opremo. S tem, da je Abesincem uspelo presekati zvezo med Aduo in Makalo, so dosegli glavni cilj svojih operacij in računajo se s tem, da se bodo morali sedaj Italijani umakniti vse na

prvo črto Aksum—Aduo—Adigrat.

Pariz, 30. jan. z. Posebni Havasov dopisnik Poroča s tigreske fronte: Med vojnjo z avtomobilom je odšlo pet italijanskih in več tujih novinarjev več kilometrov pred najbolj oddaljeno italijansko točko. Med to vojnjo so izvedeli, da je bil sin rasa Mulugeta ubit med bombardiranjem dne 15. januarja, ras Mulugeta pa je bil ranjen v nogu. Rasa Mulugeta zdravi neki evropski zdravnik. Po neki vesti iz Ambe Alage se izve, da je med Abesinci večje število evropskih oficirjev, vendar pa med njimi ni nobene Francoza. V sektorju, ki so ga obiskali novinarji, so italijanski položaji ločeni od abesinskih po veliki dolini. Baje se Abesinci skrivajo po neštevilnih pečinah, kadar pa se Italijani približujejo, takrat ne streljajo poprej, dokler Italijani ne pridejo čisto blizu. Ko so se vračali na italijanske položaje, so novinarji opazili na mnogih mestih dim. To so bile grmade, na katerih so Abesinci zažigali svoje mrtve, da bi tako preprečili epidemije.

Nova letala za Afriko

Neapeji, 30. januarja. AA. Parnik »Rondana« je odplul v Vzhodno Afriko. Na njem je moštvo in material 45. bombarderske eskadrilje. Pri odhodu so se odigravale velike fašistične manifestacije.

Londonski razgovori

Nemčija bi se rada sporazumela z Anglijo in zahteva nove koncesije

London, 30. januarja. AA. Reuter poroča: Nekateri krogi pripisujejo veliko važnost sestankom med Edenom in zunanjim ministri Francije in Nemčije. Na teh sestankih se je govorilo o splošnem položaju v Evropi in so potekali v zelo pristranem tonu. V Londonu mislijo, da Nemčija ne misli na korak, ki bi odgovarjal oborožitveni renski zone. Versajška mirovna pogodba odloča razorožitev te zone in Nemčija je prostovoljno na to pristala. Važni razlogi govore za to, da Nemčija lokarnskim pogodbam pripisuje zelo veliko važnost in da zato ne bo poskušala prekršiti določbe te mirovne pogodbe.

London, 30. januarja. AA. Havas poroča: Dobro informirani angleški krogi imajo vtis, da je ob priliki sestanka z Edenom neki zunanji minister von Auerbach dal izjavo, da Nemčija nima namena, da bi prekršila lokarno pogodbo, ampak da smatra, da je ta pogodba potrebna za mir in red v tem delu Evrope.

Predsednik Baldwin je sprejel avstrijskega vicekanclarja kneza Starhemberga. Ob 16. se je knez Starhemberg sestal z britanskim zunanjim ministrom Edenom, ob 18. pa z rumunskim zunanjim ministrom Titulescom.

Italija in Nemčija

Italijanska diplomacija na delu za zblizanje med Rimom in Berlinom

Pariz, 30. januarja. z. Pariški listi se bavijo z odnosi med Italijo in Nemčijo ter naglašajo, da se stalno boljšajo. Nedavni obisk nemškega veleposlanika v Rimu von Hassela pri Mussoliniju predstavlja važno etapo pri tem razvoju. Prva etapa je manifestacija koncem maja ob priliki potovanja italijanskega ambasadorja v Berlin. Tedaj se je govorilo o načrtu podonavskega pakta, o katerem se je govorilo že na konferenci v Stresi in o tem, kako bi Nemčija sodelovala pri tem paktu. V javnosti se je to popuščanje najprej opazilo v nevtralnem pisanju časopisja v vprašanju Abesinije. Rezultati pa so bili negativni in v Rimu je vladalo prepričanje,

da prizadevanje Italije, da bi pridobila Veliko Britanijo, ne bo olajšalo zblizanja med Rimom in Berlinom. Reakcija nemškega časopisja na sporazum med francoskim in angleškim generalnim štabom je spremenila stanje stvari. V Berlinu se je mislilo, da bi ta pogodba mogla pomeniti za Nemčijo spremembo reda, ki ga je ustvaril Lokarno. Ta interpretacija je našla mnogo razumevanja v Italiji, dasi je italijanska vlada izjavljala, da bo še nadalje ostala zvesta obvezam, ki jih je podpisala za konsolidiranje evropskega mira. Zdi se pa, da vse to trenutno še ne bo prineslo realnih zaključkov.

Knez namestnik Pavle pri kralju Edvardu

Pariz, 30. januarja. AA. Reuter poroča: Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je večerjal snci v palači Buckingham z Nj. Vel. kraljem Edvardom VIII. in Nj. Vel. kraljico materjo Mary in Nj. kr. Vis. vojvodom od Yorka in Kenta in vojvodinjama od Yorka in Kenta.

Odlikovanje

Beograd, 30. januarja. p. Za zvesto službovanje so odlikovane delavke tobačne tovarne v Ljubljani in sicer:

z zlato kolajno: Marija Dolenc, Marija Kepe in Ana Dobnikar;
s srebrno kolajno: Anton Bagi, Marija Leban, Marija Dejak, Ivan Križnik, Marija Zibert, Roza Rožane, Franja Mežek, Marija Sever, Franja Bremsek, Ivana Petrovič, Franja Tobias, Marjeta Novak, Franja Uršič, Marija Čelešnik, Franja Vode in Franja Petan.

Sin zažgal očetu

Včeraj smo na kratko poročali, da je ponoči gorelo pri posestniku Francu Peterci v Dravljah 27. Ogenj mu je uničil skedenj in hlev in ima Peterca 80.000 Din škodo, zavarovan je pa le za 51.000 Din. Domneva, da je ogenj najbrž zanetil zločinski roka, je bila pravilna. Policija, ki je šla takoj na delo, je včeraj zaslišala Peterčeve in ti so povedali, da je takoj, ko je začelo goreti, nekdo tekel od gorečih postopij. Stari Peterca je bil mnenja, da je zažgal njegov sin Anton, s katerim sta bila že delj časa sprta. Posestvo Peterce je cenjeno na dober milijon Din, a Tone je dobil pred leti za doto samo 2500 Din. V prepričanju, da se mu godi krivica, je zasovražil očeta. Nedavno ga je doletela še nesreča, da je izgubil službo. To ga je še bolj potrl, že itak zrahlinji živci so mu odpovedali in ga poglajali v obup.

Včeraj ponoči se je pripiljal do očetovega posestva in zažgal seno. Ker se je ogenj z bliskovito nagljo širil, je seveda moral bežati in to je postalo zanj usodno. Včeraj je policija Toneta prišla. Sprva je zanikal požig, a naposled je ves skušen priznal, da je res zažgal iz maščevanja, ker so ga domači prikrajšali pri doti.

Policija je Antona Peterco po zaslišanju izročila okrožnemu sodišču v Ljubljani.

Vremenska poročila

Bistrica-Bih. jezero po stanju danes: 2 C, zelo oblačno, snega v dolini ni.

Koča na Gorjulah po stanju 29. jan.: solčno, severni veter, 10 cm novega snega.

Bled-Jezero po stanju danes: — 1 C, pooblačilo se je, mirno.

Pokljuka po stanju 29. jan.: — 5 C, jasno mirno, 70 cm snega, smuka prav dobra, skakalnica uporabna.

Kranjska gora Rateče po stanju danes: — 1 C, barometer stoji mirno, pooblačilo se je, mirno, 20 cm sneža.

Vršč, Krnica, Planica in Tamar po stanju danes: 70 cm sneža.

Zelenka po stanju 29. jan.: — 4 C, jasno, mirno, na 140 cm podlagi 18 cm pršiča. Smuka dobra.

Kočee po stanju 29. jan.: solčno, mirno, na 90 cm podlagi 15 cm novega snega. Smuka dobra.

Krvavec po stanju 29. jan.: — 2 C, severni veter, na 30 cm podlagi 15 cm suhega snega. Smuka dobra, v nižjih legah slabša.

Velika Planina po stanju 28. jan.: — 4 C solčno, mirno, 30 cm suhega snega. Smuka dobra.

Borzna poročila

Inozemske borze

Curih, 30. januarja. Beograd 7.-, Pariz 20.265, London 15.205, New York 304.125, Bruselj 51.80, Milan 24.50, Madrid 42.-, Amsterdam 208.50, Berlin 123.60, Dunaj 57.-, Praga 12.735, Varšava 57.90, Bukarešta 2.50.

Zakaj se je zapletel Mussolini v vojno?

Zanimive izjave italijanskega poljedelskega ministra Rossinija

Na vprašanje, zakaj se je Mussolini zapletel v vojno z Abesinijo, odgovarja v londonskem tedniku »The New Statesman and Nation« Louis Fischer, znan po svojih študijah o sovjetski Rusiji. V uvodu omenja Mussolinijeve nazore o vojni, ki so ideološki temelj sedanje abesinske akcije. Leta 1932 je Mussolini pisal, da fašizem ne veruje v možnost trajnega mira, v decembru 1925 je pa izjavil v parlamentu, da gleda na Italijo kot na narod v trajnem vojnem stanju. V maju 1927 je izrekel svoje znane besede, da mora Italija v primeru vojne mobilizirati 5.000.000 mož, da morajo krila njenih letal zastreti nebo in da bo v letih 1935 1940 kritična doba Evrope, v kateri se bo odločila usoda Italije. V marcu 1934 je označil smer fašističnega imperijalizma z geslom: »Afrika in vzhod«. Nekateri izmed njegovih privrženecv so se pa izražali jasneje in govorili razen Abesinije tudi o Egiptu in Indiji. Ugotovljeno je, da so si fašisti prizadevali privabiti v Italijo indijske študente in jih organizirati. Italijanske oblasti so tudi vzbujaile sionistične fašiste pod vodstvom Zobotinskega, ki so zahtevali italijanski mandat nad Palestino. Dalje je imela Italija svoje tipalke v Siriji, skušala je pa zasidراتi se tudi v Jemenu in Arabiji.

Fašistični režim ima fiksno idejo prekomorskega imperija. Čemu ga potrebuje? Italijansko prebivalstvo se je pomnožilo v zadnjih 12 letih od 16 na 40 milijonov in preživljalo se je brez kolonij. Čemu naenkrat potrebuje kolonije zdaj? Mar nima več doma možnosti preživljati se? To vprašanje je zastavil Fischer poljedelskemu ministru Rossiniju, članu vrhovnega fašističnega sveta. Vprašal ga je:

— Imate diktaturo. Zakaj torej ne nacionalizirate zemlje?

— Diktatura je politična zadeva, ne pa gospodarska in socialna, je odgovoril minister. Ne moremo vzeti zemlje veleposestnikom. Ne moremo niti določiti cene, po kateri bi jim jo plačali. Cene zemlje nastajajo v Italiji prav tako, kakor v Franciji, Ameriki in drugod. Postopali bomo enako, kakor smo delali prej, to se pravi prevzemali bomo proti oškodnini samo tisto zemljo, ki ni obdelana. Če hoče veleposestnik prodati svojo zemljo, je to v redu. Če je hoče prodati samo en del, drugo pa obdržati, je to tudi v redu. Kmetje, ki dobe od veleposestnikov kupljeno zemljo, jo odplačujejo 15 do 20 let. Včasih si z veleposestnikom tudi dele letino. Tako smo mogli v zadnjih letih obdelati 2.000 ha zemlje in preskrbeti s hrano 400.000 družin. Fašistična vlada daje kmetom dom, inventar in živino. Kmetje odplačujejo to v 20 letih.

Fischer pripominja, da je ta metoda zelo počasna in da nalaga državi blagajni težko breme. Mnogi veleposestniki so silno obogateli s tem, da so prodali en del svoje zemlje po fantastičnih cenah. Mnogi kmetje se pa tudi bodo prevzeli nase tako velik dolg. Zato je očitno, da »preobljude« Italiji toliko neobdelane zemlje. Kakor je zabeležil »Osservatore Romano« z dne 7. decembra, so si fašistični kmetijski sindikati prizadevali, da bi bila ta zemlja razdeljena. Fischer je zato vprašal Rossinija:

— Zakaj ne sežete po agrarni reformi in ne naselite ljudi doma, namesto da silite v Abesinijo, o kateri upate, da bo sprejela vaše ljudi, kolikor jih je doma preveč?

Minister je odgovoril: Vojna ima morda tudi svoje gospodarske razloge, toda glavni so moralni in politični. Niti Francija, niti Anglija nista osvajali kolonij, ker sta bili preobljude. Gospodarska vprašanja so važna, toda narodi ne živijo samo od

gospodarjenja. Italija lahko doprinese svoj delež k civilizaciji. Novi režim bi gotovo izboljšal razmere v Abesiniji. Mussolini je ustvaril nov narod, ki ima pravico prispevati k civilizaciji.

Fischer se pa s tem ni zadovoljil in vprašal je dalje:

— Imate diktaturo, lahko pošiljate ljudi na vojno in v smrt. Zakaj pa ne morete vzeti veleposestnikom prazne zemlje in jo dati kmetom?

Rossini je odgovoril enako odkrito: To je demagogija. Kmete je treba voditi. Fraza je, če kdo reče, dajte kmetom zemljo. Potrebna je organizacija. Smo fašisti, ne pa socialisti. To kaže, da imajo fašisti socialne nazore iz fevdalnih časov. Dobra ilustracija teh besed je recimo sestava senata, kjer sedi mnogo zastopnikov veleposestniške aristokracije. Dokler obstoja plemstvo in močan veleposestniški stan, seveda ne more biti prazna in nezadostno obdelana zemlja razdeljena med kmete. V senatu so poleg tega zastopniki znane armade in umetnosti, pa tudi mnogi zastopniki industrije. To je drug utrjeni interes. Mussolini baje nima rad tega reakcionarnega telesa. Ono pa vendar obstoja in je dokaz, da totalitna politična diktatura nikakor ni bila totalitna v gospodarstvu in v socialnih zadevah.

S tem je pa povedano, zakaj se je Mussolini zapletel v afriško vojno. Treba mu je priznati, da je v mejah, danih po obstoju veleposestniškega in industrijskega razreda, storil za italijansko gospodarstvo, kar se je le dalo. Če je pa hotel upoštevati interese teh razredov je kmalu spoznal, da se ne da več mnogo storiti. Zato je začel pripravljati nadomestilo v obliki vojne. To nadomestilo ne obstoja v gospodarskih ugodnostih ekspanzije. Fašisti vedo, da te ugodnosti ne bodo velike. Sploh ni znano, ali se dajo abesinske sirovine trgovsko izkoriščati.

Za njihovo pridobivanje bi Italija rabila inozemska posojila, ki bi jih pa mogla enako dobro porabiti za nakup sirovin v inozemstvu in za njihovo predelovanje doma. Že desetletja ima Italija Libijo in Eritrejo, pa je šele ob koncu lanskega leta vlada odobrila načrte za gospodarski razvoj teh starih kolonij. Zakaj tako pozno? V vsej Eritreji, čije podnebje je podobno abesinskemu, je bilo leta 1931 samo 4560 italijanskih prebivalcev, večina umradnikov in misijonarjev. V vseh italijanskih prekomorskih državah je pa vsega skupaj 3.000 italijanskih kmetov. Kje je dokaz, da pojde v tem pogledu v Abesinijo boljše kakor v starih kolonijah?

Fašisti vedo, da so gospodarske ugodnosti te vojne silno problematične. Zato potiskajo v ospredje druge okoliščine. Italija je mlada, Italija je močata. Italija ima veliko poslanstvo, Italija mora civilizirati, vojna plemeniti narod, pravico imamo do velike države. Ta mistika vojne je postala nujnost za režim, ki je zašel v gospodarsko in socialno slepo ulico. Krčevito prizadeva, da si obdrži diktaturo, se je zapletel fašizem v vozel, ki ga skuša presekati z mečem. Toda naj bo že z Abesinijo ali brez nje, pogledati bo moral v obraz notranji problem Italije. Da bi se temu izognil, bodo fašisti očitno gonili svojo vojno mistiko naprej. V katero smer? Proti Egiptu? Proti Indiji? Naj dobe od Abesinije kolikor bodo pač dobili, gotovo jim bo to premalo. Če bi jo Anglijo branila samo mlačno, bi utegnili priti Italija na misel, da bi imela z dolino Nilu manj opraviti. Nedavno je Mussolini nekaterim tujcem izjavil, da bi mogla abesinska vojna privedi do socialne revolucije. Očitno se zaveda, v čem je njegov režim odpovedal.

„Izmišljotine“ o Vatikanu

Današnji »Slovenec« se hudo razburja nad tem, da si razen njega tudi še kdo drugi upa pisati o politiki Vatikana. Zlasti pa ljubosumno čuva nad vsem, kar se v tej zvezi piše o italijansko-abesinskem sporu. Tako se med drugim zaletava tudi v »Slovenski Narod«, ker si je »držnik« citiral pisanje glavnega vatikanskega glasila »Osservatore Romano«. »Slovenec« se pri tem postavlja na komodno stališče zavijanja dejstev. Pri »Slovencu«, kjer pravijo, da so o politiki Vatikana najboljše poučeni, naj le pogledajo par števil nazaj, pa bodo našli še več, kakor pa je citiral »Slovenski Narod«.

V ostalem pa »Slovenec« sam s svojimi »avtentičnimi« informacijami postavlja politiko Vatikana v dokaj čudno luč. Na eni strani trdi, da Vatikani odnosno katoliške cerkev po svojem vrhovnem poglavarju »vsako nepadnelo in osvojevalno ekspanzijsko vojno, ki krši pravice kake druge dr-

žave, izrecno, jasno in javno obsodijo«. Kako se pač stinja to stališče vs. očeta s početjem visokega italijanskega klava, ki je žrtvoval za vojno proti Abesincem ne samo svoje privatno premoženje, marveč tudi cerkvene zaklade in so nekateri škofje poklonili zbirki za nadaljevanje afriške vojne celo svoje škofjske križce. Ne bomo citirali pisanje raznih jezuitskih pravkov, ki so javno pisali, da je italijanski pohod v Abesinijo tudi v korist katoliške cerkve, ker bo pomagal širiti katoliško vero. Da katoliška duhovščina v Italiji blagoslovla kanone, bombna letala itd, tega niti ni treba omeniti.

Naj no gospode pri »Slovencu«, ki so tako »izvirno« poučeni o stališču Vatikana in katoliške cerkve, pojasnijo, kako se vse to stinja z »izrecno, jasno in javno obsodbo napadalne in ekspanzijske vojne, ki krši pravice kake druge države!!!

DNEVNE VESTI

— Vse naše ljubljanske naročnike, ki so z naročnino v začetku leta za več kot tri mesece opozarjamo, da jim bomo list do 1. februarja ustavili, če do tlej ne poravnajo svojih obveznosti. — Vsem našim izven ljubljanskim naročnikom bomo v jutrišnji številki »Slovenskega Naroda« priložili položnice in opozarjamo vse one, ki dolgujejo naročnino za tri mesece ali več, da jim bomo v soboto 1. februarja list ustavili, dokler ne izterjamo zaostalih zneskov.

— Učni načrt za osnovne in višje narodne šole. JUU razpisuje natečaj za izdelavo učnega načrta za osnovne in višje narodne šole. Prva nagrada znaša 5.000, druga 3.000, tretja pa 2.000 Din. Tri dela pa bodo nagrada s tiskovno pohvalo in bodo tudi natisnjena. Natečaj se lahko udeležijo člani JUU. Dela je treba predložiti do 1. julija in na zavilku označiti za natečaj učnega načrta. V zaprti kuverti je treba priložiti ime in točen naslov avtorja. Dela bodo pregledana do 1. avgusta. Nagradjena dela ostanejo last JUU.

KINO SLOGA
TELEFON 27-30
DANES ob 16., 19.15 in 21.15 uri.
opereta ljubavnega razkošja
Triumf ljubezni
JANET GAYNOR si je s tem filmom spet utrdila svoj sloves in svojo popularnost.

— Proslava triletnice hitlerizma v Zagrebu. V Novinarskem domu v Zagrebu je bila v torek svečana proslava 3letnice zmage narodnega socializma v Nemčiji. Proslavo so organizirali zagrebški Nemci. Državni tajnik v pravosodnem ministruvstvu v Berlinu dr. Frisler je predaval o obnovi nemškega naroda in o narodnem socializmu, ki že tri leta vodi nemški narod. Dejal je med drugim, da formalno pravo, ki vlada svet za hitlerizem ne pomeni nič. Hitlerizem ni prevzel ideologije fašizma, ki proglašala suverenost države. Hitler proglašal suverenost naroda, ker je njegova moč večna, ona ustvarja in drži pokoncu državo. Zato zahteva hitlerizem zvestobo, požrtvovalnost in delo.

— Preložene smučske tekme. V soboto in nedeljo bi moralo biti na Požeškem I. državno mladinsko in srednjošolsko prvenstvo v smučskem teku in skokih. Ker pa ni snega, je prireditev preložena in bo nov termin objavljen z novim raspisom. Tudi smučske tekme za prvenstvo SKJ, ki bi se morale pričeti jutri na Pohorju, so odgojene in sicer na 14., 15. in 16. februarja. Prijave se sprejemajo do 7. februarja, zbiranje bo pa 12. februarja.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Rogški Slatini, Beogradu, Sarajevu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 14, Sarajevu 12, v Skoplju 11, v Beogradu 10, v Mariboru, Rogški Slatini in Zagrebu 8, v Ljubljani 4,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 754,2, temperatura je znašala 1,2.

— Samomor je napovedala. Trgovska pomočnica Ivanka Kuleš, uslužbenka pri zagrebški tvrdki Kastner & Oehler je se dni brez sledu izgnila. Zapustila je tri poslovna pisma. V pisnu namenjenem materi pravi, da gre v smrt, ker se ji zdi življenje prazno, češ da je nima nihče rad. V pisnu govori o nekem Lovru, ki jo je zapustil. Gre torej za nesrečno ljubezno, ki je najbrž zahtevala novo žrtve.

PRIDE SLAVNI TENOR
RICHARD TAUBER
V VELEFILMU
TI SI MOJE SONCE

— Blaznež pobegnil. Iz bolnice za duševne bolezni na Poljanski cesti je te dni pobegnil 56-letni Martin Barič, rojen v Našicah in tja pristojen. Slaboumnež je majhne, šibke postave, zagorelega obraza, ostrizen, zdravih zob. Nosi rjavo obleko, na glavi ima športno čepico, obut je v težke okovane čevlje. Govori hrvaško.

— Umor industrijalca. Ambrozija pujsenjen. Umor bogatega industrijalca Geza Am-

Kdor bi pa vovilo neupravičeno odtegnil komisijekemu pregledu, bo občutno kaznovan. Vozilo pa bo takoj stavljeno iz prometa ter odvzete evid. tablice.

— Reševanje prometnih vprašanj v Ljubljani. Ze delj časa se nam obeta nov policijski red. Zdaj so baje razmere povsem do zorele zanj, češ, da so razne cestne regulacije in prekopavanja končana. Menda bi cestni red ne škodoval tudi prej, ko so se prekopavali ceste. Ne moremo pa tudi reči, da je zdaj konec razkopavanja. Napredek mestac le zopet diktilal, da bodo mrevarili ceste zdaj tu zdaj tam, če že ne bomo povsem zaspiji v Ljubljani. Velikih zahtev pa pri nas nima nihče. Avtomobilisti so se zavzemali za namestitve prometnih (mednarodnih) znakov po mestu, a doslej niso še dosegli posebnih uspehov. Ze nekaj let sloje mednarodni prometni znaki v ljubljanski obliki v Dalmatinski ulici: pritrjeni so na stojalnih za signalne cestne luči, torej so le nekaj začasnega. Ob tej priliki pa hočemo registrirati samo ponoven znak napredka v reševanju naših prometnih vprašanj. V Vošnjakovih ulici so namreč postavili ob križišču Dvořakove ulice drog in na njem pritrili prometni znak, ki pravi, da je izvoz na Gosposvelsko cesto prepovedan. Vsa druga znamenja napredka v tem pogledu bomo pa lahko sproti zapisali prihodnja leta.

— Wolfovo ulico so pričeli te dni zopet krpiti in popravljati. Pred leti so to ulico tlakovali z drobnimi kockami in jo dobro utrdili. Wolfova ulica pa je izredno promet-

na, saj gre po nji domala ves promet od jugozapadne strani v središče mesta in obratno. Zato ni čuda, da so se kocke doimale že razmaje. Treba je bilo utrditi in uravnati manjše in večje plošče ter stare obrabljene kocke nadomestiti z novimi.

— Zveza bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije podružnica Ljubljana vabi svoje članstvo na današnji sestanek, ki se vrši ob 20. v salo-

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
DANES PREMIERA VELEFILMA PO ZNANEM ROMANU
VIKTOR HUGO - ja
(LES MISERABLES)
B E D N I
FILM SLAJNE IGRE, MOČNE VSEBINE IN PODVIGOV.
CH. LAUGHTON — znan iz filma »Henrik VIII.« — FRIDERIK MARCH — največji ljubavnik
PREDSTAVE ob 4., 7. in 9½. — PREDPRODAJA od 11. do pol 13.

mere v družini gospe Dulake, ki ji je edino geslo: morala. V resnici pa je hiša polna nemoralnosti. Delo je zelo efektno in prepleteno z drastičnim humorjem. Nabavite si vstopnice v predprodaji, ki bo v nedeljo od 10. do 12. in 15. do 17. ure.

—lj Korošci! Klub koroških Slovencev v Ljubljani priredi v soloto 1. februarja ob 20.30 v salonu restavracije »Pri Sestlici« svoj običajni mesečni večer s pradavanjem. Vabijo se vsi koroški rojaki in prijatelji Koroške.

Kino Union, tel. 22-21
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
velenapeti film sportnih senzacij
Zmagovalec srca
KARL LUDVIK DIEHL
in DOROTHEA WIECK
POZOR!
Londonske pogrebne svečanosti za umrli angleškimi krajem Jurijem V. v najnovejšem zvočnem tedniku
KOT DODATEK:
»CARMEN« — izvajajo po berlinskem simfoničnem orkestru.

—lj Tatvine. Iz Sennigove trgovine na Starem trgu je bilo te dni ukradenih 32 črnih ševro kož, vrednih nad 3000 Din. Marjiti K. je drzen žepar izmaknil iz žepa na Vednikovem trgu rjavo denarnico, v kateri je imela 120 Din. Iz prostorov Zduženih opekarn na Viču je te dni ukradel nekdo večinski stroj na ročni pogon, vreden 1000 Din.

Zvočni kino Ideal
Samo še danes ob 4., 7. in 9½
MARTHA EGGERTH
poje v operi
Silva — Knežinja čardaša
Vstopnine 4.50, 6.50 in 10 Din.

—lj »Propaganda Dečve« daje navodila za pravilne Dečve od 2-4. palača Viktorija mezzanin.

Iz Celja
—c »Pesem s ceste«, ki jo bo uprizorila ljubljanska drama v torek 4. februarja ob 20. v Mestnem gledališču v Celju, je za abonma. Neabonenti naj si čimprej preskrbijo vstopnice v predprodaji v trafiki g. Frajlela na Dečkovem trgu.
—c Trije delavci so se ponesrečili, v torek okrog 15. so se pri delu v kemični tovarni in pražarni v Gabrju ponesrečili trije delavci in sicer 50 letni Karel Podlesnik z Dečkove ceste, 42 letni Martin Košir z Detrove in 32 letni Alojzij Tratnik iz Zagradca. Ko so spuščali razbeljen baker v vodo, je vroča voda pljusnila na nje in vse tri hudo poparila po obeh nogah. Ponesrečenec so prepeljali v bolnico.
—c Prijavite lovsko pse čuvaje! Lovci, ki stanujejo v območju občine celjske, naj prijavijo Lovskemu društvu v Celju takoj, najpozneje pa do 3. februarja svoje lovsko pse, ki se olenem uporabljajo kot čuvaji. V prijavi je treba navesti ime in bivališče lastnika, število psov, njih ime in pasmo.

Naše gledališče
DRAMA
Četrtek, 30. januarja: Djes Irae. Premiera. Red Četrtek.
Petek, 31. januarja: Ob 15. uri Bratomor na Metavi. Dijaska predstava. Globoko znizane cene od 5 do 14 Din.
Sobota, 1. februarja: Vesela ložja pot. Izven. Znizane cene.
Nedelja, 2. februarja: Ob 15. Uboga Ančka. Mladinska predstava. Globoko znizane cene od 15 Din navzdol.
Ob 20. Pesem s ceste. Izven. Znizane cene.
OPERA
Četrtek, 30. januarja: Madame Butterfly. Gostovanje ge. Jovović-Kovačevske iz Sofije. Izven.
Petek, 31. januarja: zaprlo.
Sobota, 1. februarja: Salome. Red C.
Nedelja, 2. februarja: Ob 15. Preštantani grad. Izven. Globoko znizane cene. Ob 20. Manon. Gostovanje ge. Jovović-Kovačevske iz Sofije. Izven.

S svojim prekrasnim petjem Vas bo spet očarala
MARTHA EGGERTH v velefilmu **Njen največji uspeh**
v KINU UNIONU

— Upnikom in dolžnikom se da pomagati samo s konverzijo dolgov. V Subotici je bilo te dni veliko gospodarsko zbiranje, na katerem se je zbralo največ dolžnikov. Govorilo se je izključno o omiljenju gospodarske krize. Vsi govorniki so predlagali 50% odpis dolgov in se zavzemali za inflacijo. Seveda pa ni nihče pomislil na nevarnost inflacije, čeprav so dobro znane njene pogubne posledice v Avstriji in Nemčiji, kjer je pripravila na tisoče ljudi ob eksistenco. Treznejši govorniki so naglašali, da se da upniku in dolžniku pomagati z konverzijo dolgov.

Zdravilišče
RADIO - THERMA, LAŠKO
Radioaktivne termalne kopeli 37,5 C. Izvrsno zdravljenje revmatičnih obolenj, ženskih bolezni, arterioskleroze i.t.d.
Odprto tudi v zimskem času.
Pavšalna penzija za 10 dni 600.— Din za 20 dni 1.100.— V penziji je vračunana soba, prehrana, kopeli, zdravniška preiskava in vse takse.
Zahtevajte prospekto od uprave zdravilišča.

— Tujski promet v Dubrovniku. V Dubrovniku se je mudilo lani 40.756 gostov, v Cavcatu 1385, v Lopadu 3591, v Oletiču 1245. Število letoviščarjev je lani v primeri s predlanskim letom naraslo za 2%, število prenočnin je pa padlo za 10%. Zanimivo je, da je bilo v Dubrovniku inozemskih letoviščarjev 70%, naših državljanov pa 30%. dočim je po drugih letoviščih baš narobe.

Velika pošiljka vseh vrst MORSKIH RIB danes dospela.
VINARNA KAJFEŽ NEBOTIČNIK

— Včerajšnja megla je bila izredno gosta in je stala zelo visoko. Raztezala se je ne samo po barjanski krajih in po mestu ter okolici, marveč je segla še daleč nad Kranj in so bili v soncu šele kraji blizu Jesenice. Na Litiških vrhovih so imeli včeraj solnce. Planine, ki so zasnežene globoko doli po pobočjih, so se lesketale v soncu dokler se ni pod mrak pričelo oblačiti, ker je zapihal severozapadni, o katerem pravijo, da rad prinese sneg. Tega zaenkrat še nismo dočili, pač ga pa napovedujejo. Zaenkrat imamo še meglo, ki pa ni tako gosta, kakor včeraj. Danes so v soncu že bližnji gorenski kraji, ravno tako sije solnce tudi na dolensko stran ter so bili zjutraj brez megle že pod Rožnikom.

V Sokolskem domu na Viču
v soboto 1. II. ob 20.
SMEH — ZARES

— Popravi. Včeraj je nam zopet hudo ponageljal tiskarski škrt. V notici o letošnjih velesojnih v Ljubljani je treba popraviti, da bo spomladanski velesoj od 30. maja do 8. junija, v notici o statistiki proračunskega oddelka finančnega ministruva je na pravil tiskarski škrt iz finančne direktije v Ljubljani finančno ministruva.

brozija v Petrogradu je končno pojasnjen. Policija je aretirala več osumljencev med njimi tudi mladega Imro Maierja, o katerem se je pa izkazalo, da je nedolžen. Morilec je drugi mladenec Milan Dobrič-Gjurašević rojen leta 1915 v Bastajah, srez Daruvar. Za njim je policija izdala tiralo. Njegov pajdaš Ljubomir Slanešić je bil aretiran in je izpovedal, da ima Dobrič v domačem kraju celo razbojniško tolpo.

— Pozor pred sleparjem. Po mestu in deželi se klati neki Mate Tomaž iz Jasenice v Dalmaciji, ki pobira podpore za brodolomce. Strankam predloži pismo s podpisom nekega senatorja, ki je pa falzificirano. Oblasti opozarjajo prebivalstvo, naj ne naseda sleparju.

— Na dosmrtno ječo obsojeni umri ob lakote. Na dosmrtno ječo obsojeni Svetozar Lukić v Požarevcu je začel v ječi gladovno stavko in je v sredo popoldne umrl. Gladoval je celih 62 dni in je dosegel svojevrsten rekord. Zadnjih pet dni je sicer zavžil nekaj hrane, toda bil je že tako izčrpan, da mu to ni moglo več pomagati. Vsak dan je popil samo nekaj postane vode.

Iz Ljubljane
—lj Jubilej Franca Jemca. V ponedeljek je praznoval upokojeni poštni uradnik g. Franc Jemec v krogu svoje ugledne družine 70. rojstni dan. Slavljence je bil rojen leta 1866 v Ljubljani kot sin trgovca in častnega meščana. Po dovršenju študijah se je posvetil poštni službi. Na glavni pošti je služboval okrog 20 let, približno toliko pa tudi na kolodvorski pošti. Poštno službo je opravljal kot črnovojnik tudi med vojno in ker je bil vedno zaveden Slovenec, je imao manjkalo, da ga niso spravili ovaduh na Suhaj bajer. V srečnem zakonu s svojo zvesto, dobro in plemenito življenjsko družico, živi že 47 let. Strašni potres leta 1895 mu je bil do tal potušil rojstno hišo na Tržaki cesti, toda to ni strlo njegove živosti, kmalu si je zgradil drugo. Takrat sta mu tudi v enem tednu umrla dva otroka, tako da ima sedaj samo še sina Edvarda, ki je ugleden ljubljanski zdravnik, poročen s Kocbekovo hčerko iz Kranja in hčerko Erno, poročeno z živinozdravnikom Riglerjem. Zdan uživa slavljence zaslužni pokoj. Čeprav ima že sedem križev na ramah, je še čil, krepak in mladosten, da bi mu jih človek komaj prisodil pet. Številnim njegovim prijateljem in znanecim, ki so mu čestitali k lapemu jubileju, se pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da bi usoda naklonila slavljencu še mnogo let v sreči in zadovoljstvu.

—lj Pregled motornih vozil. Dne 4., 6. in 7. februarja od 8. do 12. in od 14.30 do 16.30 se vrši redni letni pregled motornih vozil za policijski okoliš, kot običajno, v Ljubljani na Bregu št. 20 pri mostu Sv. Jakoba, dohod z Novega trga. V to svrhu so bila razposlana lastnikom motornih vozil v Ljubljani posebna vabila. Uprava policije poziva prizadete, da v izogib posledic, točno upoštevajo določila navedena v vabilu. Nepravčasno pripejla, no vozilo, za katero je bila prijava pozorno vložena ali pa da je opis v prijavi pomanjkljivo izpolnjen, bo komisija izločila iz vrstnega reda in ga bo mogoče pregledati šele po 12. odnosno 16.30 uri.

nu restavracije »Zvezda«. Referent predsednik Vrančić Vladimir o temi »Razširjenj pokojniškega zavarovanja na teritoriji cele države«. Prosimo za točno in polnoštevilno udeležbo. Upravni odbor.

—lj Na planinski ples v soboto dne 1. februarja na Tabor najpridejo planinci oblečeni sorazmerno svojim turam. Dobrodošle so narodne noše. Vsaki dve leti enkrat se snidejo planinci na planinskem plesu, da se v družbi planinskih tovarišev razvesele ter naptešejo. Letos govori o tem plesu vsa Ljubljana. Priprave na Taboru so v polnem teku. Dvorana bo spremenjena v gozd pod Triglavom in severna stena

PRIDE! PRIDE! OPERETA ROBERTA STOLZA IN E. KALMANA
KINO SLOGA JESENSKI MANEVRI

— Na dosmrtno ječo obsojeni umri ob lakote. Na dosmrtno ječo obsojeni Svetozar Lukić v Požarevcu je začel v ječi gladovno stavko in je v sredo popoldne umrl. Gladoval je celih 62 dni in je dosegel svojevrsten rekord. Zadnjih pet dni je sicer zavžil nekaj hrane, toda bil je že tako izčrpan, da mu to ni moglo več pomagati. Vsak dan je popil samo nekaj postane vode.

—lj Ljubljanske porodnišnice. V porodnišnici v Ljubljani je bilo ta mesec tako ogromno število porodov, da je začelo primanjkovati postelj in prostora. Do danes je rodilo že 178 žen, za dvajset več nego lani v istem razdobju. Zaradi tega ni mogoče temeljito snaziti in desinficirati prostorov. Nevarnost, da bi zaradi tega utegnile nastati resne zdravstvene nepravilke, je velika. Zato je priporočati našim nosečim žeram, naj gredo rodit v bolnišnico le tedaj, če nosečnost ni pravilna, če doma absolutno ni na razpolago prostora in nege in če so gospodarske razmere res tako slabe, da porodnice ne morejo plačati stroškov za porod v domači hiši. Posebno premožne žene naj ne bi odvezale mesta onim revnim, ki doma nimajo niti primerne stanovanja, niti postrežbe, niti denarja. Zdravniki naj bi pošiljali v bolnišnico samo komplicirane primere.

—lj Morala gospe Dulake. V nedeljo 2. februarja uprizore sentjakobčani komedijo »Morala gospe Dulake«. V tem delu opisuje poljska pisateljica Lapolska raz-

MALI OGLASI
beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, prekladi
Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov in male oglasne ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

VSEGA V IZOBILJU
za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, oblek, Hubertusov, punparit itd. pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. 6-T.

STANOVANJA
Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

TRISOBNANO stanovanje krasno, z najlepšim konforom v najlepšem centru oddam za takoj. Poizva se v gostilni Kajfež, Florjanska ul. 4. 481

Justina Požar
roj. Tome
je po dolgem bolehanju, previena s svetotajstvi za umirajoče, danes ob 3. uri zjutraj bogu vdano za vedno zatisnila svoje blage oči.
Nepozabno rajnico spremimo na njeni zadnji poti v soboto, 1. febr. ob 3. uri iz hiše žalosti, Tavcarjeva ulica 15, na pokopališče k Sv. Križu in položimo v rodbinski grob k večnemu počitku.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, 3. februarja ob 12.8. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri altarju sv. križa.
LJUBLJANA, 30. januarja 1936.
Dr. LOVRO POŽAR,
vladni svetnik in gimnazijski direktor v p.

Narodna tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA
ZA CERI. NAROČNIK

Rudniški nameščenci so zborovali

Ta najstarejša strokovna organizacija šteje 138 članov

Trbovlje, 26. januarja. V nedeljo dopoldne se je zbralo v društvenih lokalih tukajšnje rudniške restavracije članstvo Društva rudniških nameščenec, da pregleda delo stanovske organizacije v preteklem poslovnem letu in začrti smernice bodočega strokovnega udejstvovanja. Letošnji občni zbor je bil izredno dobro obiskan, kakor že dolga leta ne, kar najbolje dokazuje, da so bile gotove akcije v preteklem letu, naperjene zoper stanovsko solidarnost in tovarišniško slogo med rudniškim nameščenstvom izjemne in da je danes prej kot slej ogromna večina rudniškega nameščenstva strnjeno organizirano v svoji najstarejši strokovni organizaciji, Društvu rudniških nameščenec.

Občni zbor je vodil predsednik g. Fran Volčanšek, ki se je uvodoma spomnil med letom preminulih tovarišev ing. Iva Ivanoviča in Hugo Kerna, katerih spomin so navzoči počastili s »slava« klici. Nato pa je v kratkih obrihli očetil trenutni položaj, ki se za rudniško nameščenstvo v preteklem letu v ničemer ni zboljšal, prej poslabšal. Če uspehi delovanja društva niso taki, kakor bi jih vsi želeli, to ni pripisati društvu, marveč splošni socialni in gospodarski krizi, ki se vedno ni v upadnji. Odbor društva je storil vse, kar je bilo le mogoče v zaščito in obrambo interesov svojega članstva, zlasti, da bi se vsaj dosedanje socialne pridobitve rudniškega nameščenstva ohranile. Govornik se je nato z obžalovanjem dotaknil tudi nekaterih pojavov, ki so imeli namen razbiti tradicionalno stanovsko slogo in tovarištvo med tehničnim in administrativnim rudniškim nameščenstvom. V zadnjem času pa že mladi in borbeni voditelji, ki so računali nedvomno z velikimi uspehi svoje nove organizacije, uvidevajo, da so storili pogreško, zlasti ker se jim ni pridružilo ono število tehničnih nameščenec, kakor so računali. Tudi tehnični rudniški nameščenec uvidevajo, da v sedanjem težkem položaju ko gre za obrambo najvišjega interesa rudniškega nameščenstva ne glede na položaj, ne kaže cepiti sil in razkrajati stanovske solidarnosti njihove najstarejše socialne zaščitnice, ki je rudniškemu nameščenstvu, tako tehničnemu kakor administrativnemu, priborila že nebroj dobrin, pridobljene pridobitve na vsikdar z uspehom branila.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal tov. Levce, je razbrati, da je imelo društvo lani 152 članov, med letom so izstopili 4, umrli 3, vpokojeni pa je bilo 7, tako da šteje krajevna skupina Trbovlje še vedno 138 članov, kar najbolje dokazuje neosnovanost govoric in vesti, o izstopanju članstva iz DRN. Dopisov je bilo skupno 672, kar dokazuje živahno administrativno delavnost društva. Društvo je v več primerih z uspehom interveniralo, v Kočevju pa je bila med letom ustanovljena nova krajevna skupina.

O stanju blagajne je poročal g. Fran Ravnikar. Društvo je imelo lani 45.711,05 Din dohodkov, saldo pa je znašalo 2262,55. Din Društvo ima naloženih v denarnih zavodih Din 63.673,69, premoženjsko stanje društva pa znaša 82.374,24, premoženje vseh krajevnih skupin DRN pa okroglo 1/2 milijona Din. Društvo je prispevalo k nabavi novega reševalnega avtomobila tuk. rudniške gasilske čete Din 2.600.-, bolniških podpor je izplačalo članom pred vpokojitvijo Din 4256, resnično bolnim Din 2560.-, pomrtnin pa je izplačala skupaj Din 1400.-.

Pregledovalec računov g. Dolinar je poročal nato o vzornem vodstvu blagajne in predlagal absolutorij.

Prosvetar g. Kostanjšek je poročal o knjižnici društva, ki šteje z letošnjim pristankom 76 novih knjig skupaj že 893 knjig različne leposlovne in strokovne vsebine.

Gospodar g. Štih je poročal o vrednosti društvenega inventarja, ki znaša Din 8800.

Pri volitvah je bil soglasno z listki ponovno izvoljen predsednikom dolgoletni zaslužni predsednik g. Fran Volčanšek, tajnikom g. Gonelli Rudolf, blaginikom pa g. Ravnikar. Ostali odbor pa je bil izvoljen z vsilikom in sicer gg. Bočko, Toman in Drnovšek za zapadno, Štih za vzhodno, Bregar in Dolinar za separacijo, Kuhar za Agnes, Cukjati za rudn. konzum Leskovšek za cementarno, Rupnik za brat. skladnico in Zibret za glavno pisarno. Pregledovalcem računov gg. Čibež Jože in Borišek Adalbert, delegatom za osrednjo glavno skupščino pa gg. Sredenski, Kalšek, Rep. Pust, Ušeničnik in Hribovšek.

Pri raznoterostih se je razvila živahna debata o raznih prečitih stanovskih problemih današnje dobe, nakar je bil občni zbor v najlepši tovariški slogi zaključen.

vanje, kjer se je dal zapreti v omaro. Po noči je pa menda zaspal in šele jutraj, ko sa zakonca vstala, je skočil iz omare in ustretil na mojstra, pa ga ni zadel. Potem se je zopet zaprl v omaro in streljal na vse strani. Mojstra je zadel samo v desno roko. Šele policija ga je ukočila. Ko so ga aretirali, je izjavil, da je streljal, ker je do ušes zaljubljen v mojstrovo ženo.

Splošna razprodaja na Holandskem

Kdor je prišel te dni na Holandsko, je strmel nad nizkimi cenami. Iz vseh izložbenih oken, lepakov, letakov in oglasov je kričala v svet beseda: »Razprodaja«. Tako velika razprodaja je gotovo nezdrava posledica gospodarske krize. Holandska ima 400.000 brezposelnih, kar pomeni 5% vsega prebivalstva. Toda razprodajo po vsej državi je prinesel nov zakon, na svetu gotovo edinstven. Pogoste prošnje za dovoljenje likvidacijskih, sezonskih in drugih razprodaj so napotile holandsko vlado k drakončnemu ukrepu. Izdan je bil poseben zakon, ki določa, da se razprodaja dovoljuje splošno, toda izključno samo od 2. do 24. januarja. S tem ukrepom je preprečila vlada umazano konkurenco in omogočila trgovcem prodajati blago v pošteni konkurenci.

Neka veletrgovina v Rotterdamu je inserirala pred začetkom razprodaje, da bo prodajala otroške oblečke po centu ali v našem denarju približno po 50 par. Ljudje so prihajali v trgovino z nezaupanjem, toda prepričali so se, da oglaš ni lagal. Seveda so vsi zalogo otroških oblečk kar razgrabili. Veletrgovci bi bil lahko z enakim uspehom oblečke razdelili med ljudi zastonj, toda to zakon prepoveduje. Veletrgovina s čevlji je ponujala čevlje, ki so jih prodajali poprej po 10 cekinov, po 50 centov ali v našem denarju po 13 Din. Iz izložbenih oken so lahko kupili ljudje vse, kar trgovci niso mogli prodati lani ali v zadnjih petih letih. Sredi januarja so se pojavile na ulicah posledice tega lova za cenenim blagom — fantastične barve, eksotični vzorci oblek in plaščev itd.

Holandska ima kot rečeno 400.000 brezposelnih, pa tudi ogromne množice denarja, ki leži v bankah in zasebnih blaginjah. V nekem podeželskem mestecu so otvorili pred dobrim letom hranilnico a prvo vlogo 200 zlatnikov, a zdaj ima že 3.000.000 vlog. Kdor ima denar, ga krčevito drži. V januarju so se bogati in siromašni vrhli na razprodajo, vsi so se čutili enako siromašne, vsi enako srečne v lovu za cenenim blagom. Normalno blago po normalnih cenah pa seveda ni šlo v promet. Šele zdaj se Holandi zopet zavedajo, da je na svetu gospodarska kriza in da je bila sreča zelo kratka.

Aleksander Zubkov umrl

Burno življenje enega največjih poveljnih pustolovcev, svaka bivšega nemškega cesarja

Včeraj smo med brzojavnimi vestmi kratko poročali, da je v Luksemburgu umrl Aleksander Zubkov, svak bivšega nemškega cesarja Viljema.

Z Aleksandrom Zubkovim leže v grob eden največjih poveljnih pustolovcev. Zubkov je bil rojen leta 1899 v Ivanovnem, industrijskem mestecu blizu Moskve, kjer je bil njegov lastnik tekstilne tvornice. Študiral je gimnazijo in v Moskvi medicino, ob boljševiški prevratu je pa pobegnil in je prišel leta 1921 v Reval, od tod pa na Švedsko. Tri leta pozneje je bil že mornar na finskem parniku »Torborg«, pozneje se je pa znašel v Berlinu, kjer se je zanj pričela cela vrsta pustolovčin. Najprej je bil finski statist nato je pomival kroznike v restavraciji in stradal. Naposled se je naveličal vsega in hotel se je preseliti k nekemu sorodniku ki je bil posestnik plantaž v belgijskem Kongu. Med vožnjo v Antwerpen se je ustavil v Kölnu, kjer ga je neki znanec peljal v palačo Schaumburg v Bonn in kjer se je seznanil s sestro bivšega nemškega cesarja, vdovo princezo Viktorijo Hohenzollernsko, s katero se je leta 1927 zaročil. Zaroka 61-letne princeze s takrat 27-letnim Rusom je bila senzacija za vse svet. Ker je evangelska duhovščina v Bonn odklonila poroko, sta bila 21. novembra 1927. v Bonn poročena po grško-katoliških obredih.

Zubkov je tudi po poroki nadaljeval svoje burno pustolovsko življenje. Naposled je posegla vmes policija, ki je ugotovila, da mož prav za prav nima potnega lista in dovoljenje za bivanje v Nemčiji in ga je izgnala. Odpotoval je v Belgijo — a brez princeze. V družbi malopridnih žensk je pognal skoraj vse princezine premoženje. Tudi v Belgiji je živel na njen račun, saj je upravljal princezino premoženje njegov prijatelj Ivanov. Naposled so odkrili razne sleparije in izdali za njim tiraličo, obenem je bil pa nad njenim premoženjem razglašen stečaj. Pri dražbi njenih nepri-

mičin so iztržili 300.000 mark, dočim so znašala pasiva 600.000 mark.

Princesa je vložila tožbo za ločitev zakona, toda še predno je bil zakon razveljavljen, jo je v novembru 1929 pobrala pljučnica. Zubkov je prišel na njen pogreb v Bonn, a ponoči ga je policija zasačila pri orgijah in ga zaradi prepovedanega povratka obsodila, po prestani kazni pa izgnala v Luksemburg. Zubkov si je pa kmalu znal pomagati na noge. Za korespondenco s princezo so mu Hohenzollerni izplačali 15.000 mark. Seveda jih je kmalu pognal, nato se je pa začelo zopet staro življenje: spet je bil natak, pomival je kroznike, postal je sejmaki mešetar, nato se je vpisal v francosko tujsko legijo, služil kot natak v Oranu in se naposled naselil v Marseillesu. Od tam se je vrnil v Luksemburg, kjer ga je doletela smrt.

Iz Trbovelj

Občni zbor SK Trbovlje: V soboto je imel tukajšnji SK. Trbovlje, svoj 14. letni občni zbor. Vodil ga je predsednik g. inž. Pavel Vrbič, ki je v svojem govoru naglasil razveseljivo dejstvo, da je klub tudi v preteklem poslovnem letu vžil vsem težkostem napredoval. To dokazuje tudi številna udeležba članstva na obnem zboru, ki je vedno znak dobre organizacije. — Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Borišek, je posneti, da je klub tudi v pogledu administracije agilno deloval, saj je imel preko 400 dopisov, kar je za športni klub izredno veliko. Borba med domačimi klubi se je v preteklem letu nekoliko poglobila, kar dokazuje, da se naši razmeroma še mladi športni pokreti vedno bolj zavedajo, da je splošni napredek športa mogoč le v plemenitem medsebojnem temovanju, ne pa v brezplodnem prerekanju in prepirih. — Blaginjsko poročilo izkazuje sicer malenkosten padec napram prejšnjemu letu, kar je pa pripisati poslabšanju razmer v naši dolini. Celokupni denarni promet je znašal 28.000 Din, kar je za športni klub, ki šteje skupaj 164 članov vsekakor tudi lepa vsota. — Sledila so še poročila načelnikov nogometne, lahkoletne, plavalne in hazienske sekcije, ki so vsa kazala lep napredek našega najstarejšega nogometnega kluba. Zlasti je bilo zanimivo poročilo nogometne sekcije, glasom katere je klub odigral v preteklem letu 80 tekem v naši dolini in izven Trbovelj. Pri tem je zmagal klub v 55 tekmah, zgubil pa je v 29 tekmah, dočim je bilo 6 tekem nedolženih z skupno gol-diferenco 130 : 79 v klubovo korist. — Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika kluba narodni poslanec laškega sreza g. Rudolf Pleskovič. — Pri slučajnostih je bilo stavljenih več koristnih predlogov in novi upravni odbor bo

Iz Novega mesta

Ustanovni občni zbor SK Kandija. V Kandiji, delu našega mesta, se je ustanovil novi športni klub z istim imenom. Sedaj, po ustanovitvi SK Kandije, ima naše mesto dva športna kluba, in oba sta pod dobrim vodstvom. Na ustanovnem obnem zboru SK Kandije, ki je bil pri g. Stanku Vovku, v navzočnosti srez. podnačelnika g. Preskarja, je bil izvoljen odbor, ki mu predseduje mag. pharm. g. Josip Bergman. Za kapitana nogometne sekcije je bil izvoljen g. Mežnaršič Jože, za lahko atletiko g. Lapanja Danilo, za zimski sport g. Rezelj Miha, za šah g. Dolen Gvido, za ping-pong g. Hema Kasteljeva. Novemu klubu želimo večjega razmaha in uspehov.

Gasilska četa v Šmihelu je imela svoj občni zbor v nedeljo. Zborovalci so izrekli tajniku g. Beletu Antonu pohvalo, kakor tudi blaginjsku g. Mišjaku Antonu za njih trud in nastop — pohvalo. Ugotovilo se je, da četa ni prejela iz 6% gasilškega sklada do danes še nobenega nakazila, kar zelo ovira napredek čete, ker nima denarja za nabavo orodja in obleke. Samo na motorni brizgalni je še Din 5.000 dolga, na cveh pa Din 3.000.— Vaj je imela četa 9 požarov v preteklem letu k sreči ni bilo.

Cele procesije brezposelnih romajo zadnje čase skozi naše mesto. Po večini so to ljudje iz Hrvaške, zlasti mnogo je Ličanov. Vsem tem revežem, ki so napol goli in bosi, je nekdo natvezil, da podjetje, ki gradi železnico St. Janž-Sevnica rabi par tisoč delavcev in da bodo spričo te potrebe takoj zaposleni. Ko pa pridejo na mesto, se na svojo žalost prepričajo, da temu ni tako. Podjetje pri najboljši volji zaenkrat ne more zaposliti tolikoga števila delavcev, ker kolikor jih je rabilo, jih je bilo tudi sprejetih. In te procesije se zopet vračajo skori naše mesto in pritiskajo na kljuko, proseč milodarov. Ne pretiravamo, če trdimo, da so dnevi, ko pride v hišo do 20 takih siromakov. Mnenja smo, da bi bila dolžnost pristojnih občin, da svoje ljudi napotijo za delom le v tiste kraje, kjer bi v resnici lahko dobili zaslužek. V takih zadevah so vedno in neobhodno potrebne resnične informacije, ki jih pristojne občine lahko dode.

Kupuj domače blago!

stori, storilo vse židovstvo. Če bo usmrčen, dočim ostanejo njegovi sokrivci-kristiani nezakazani, poredki ljudje, da so žide vsega krivi in iz tega nastane novo sovraštvo, novo preganjanje in novo gorje za vse židovstvo. Vaša Visokost je mikostni gospod in vojvoda, Vaša Visokost ve, da žid ni kriv nič več in nič manj kakor njegovi sokrivci-kristjani. Pride nesreča in nov pogrom na poštepane in zatirane, če se bo postopalo z njim drugače kakor z drugimi. S pokornim in užaloščenim srcem prosimo Vašo Visokost, naj bo mikostna niemu in vsemu židovstvu, Izak Landauer je dejal: To, kar je storil rebe Josef Süß Oppenheimer, je povzročilo mnogo izgub v denariu in imetju poednim državljanom in vsej württemberski deželi, Denarna škoda se da poravnati z denarjem Združili smo se vsi žide in zbrali smo mnogo denarja, ogromne množine denarja. In prišli smo prosit Vašo Visokost: Izpustite Josefa Süßa Oppenheimerja. Radi povrnemo vso škodo, kolikor je je napravil, povrnemo jo v toliki meri, da bo Württemberg zopet prvčvitala in napredovala kakor prej. Ponujamo prostovoljno odškodnino petsto tisoč dvojnih dukatov, če izpustite žida Josefa Süßa Oppenheimerja.

LION FEUCHTWANGER: 142

Žid Süß

Roman

Siissa so ta čas pripeljali na magistrat. Velika dvorana je bila polna gledalcev. Cel zbor sodnikov je bil zbran tam v slavnostnih, črnih plaščih. Žid je videl grobi, široki Gaisbergov obraz, nežni, zapeljivi Schützov obraz z jastrebim nosom, trdi, suhi, kruti Pflugov obraz in celo obraz mladega Götza, sicer brezpomemben, prazen in rdeč, a zdaj se je zdel ozviljen po mrznji, maščevalnosti in zmagovalstvu. Tedaj je spoznal, da mu ni namenjena svoboda, temveč smrt. In že je začel predsednik, tajni svetnik Gaisberg s svojim votlim, neprijetnim glasom z močnim švabskim akcentom čitati smrtno obsodbo. Süß je poslušal v monotonem vrstnem redu nastevanje svojih zločinov, ropanje, veleizdajo, zločine proti vladarju in državi in zaključek, da je za vse to on, Süß, obsojen na smrt na vešalih. Videl je gosto natičeno množico v premočno zakurjeni dvorani, visoke gospode, ministre, člane parlamenta, generale, vse v zelo svečanem razpoloženju, zasopel in prepote-

ne. Videl je drobne, gnusne zveri, kako maskujejo veliko zver, ki je padla v prostovoljni udanosti v usodo, kako se zagrizajo v njo, kako se gneto na njo druga čez drugo v besni želji zasadiiti zobe v umirajoče telo. Tedaj se je nenkrat zdrnil v niem prejšnji žid. Vzravnal se je visoko, odgovarjal je svojim sodnikom. Z eno potezo ledeno, stvarno in ostro je izbrisal z obsodbe vso njeno patetično patino. Prve njegove besede so poslušali molče. Potem so pa zardeli od jeze nad tako predrznostjo planili visoki gospodje nani prav tako, kakor druhal na ulici, tulili so in udrihali po njem s ploščatimi stranmi mečev, da jim je vojaška straža komaj iztrgala obsojenca. Ko so ga peljali skozi bučečo dvorano, so se mu zagrizle v vrat trde, porogljive besede tainega svetnika Pfluga: Žid, on, je dejal, da ga ne moremo obsesti višje, nego na vešala. Zda mu pokažemo to.

14.

Z brzo pošto sta se peljala iz Hamburga rabbi Gabriel Oppenheimer van Straaten in rabbi Jonathan Eybeschütz. Med dolgo vožnjo sta govorila o najdolgčasnejših stvareh. Opazovala sta tresoča se stegna koni, često izmenjanih vrancev in belcev, videla sta mimo hi-

tečo krajino, žirna polja, gore, gozdove, reke, vinske gorice. Toda v to so se upirale samo njune oči, ne pa misli. Kamien za kamnom se je prikazoval, odmerjač kilometre in izginil je za njima. Videla sta pred seboj samo obraz, ki sta ga hotela še videti, predno izgine.

Rabbi Gabriel je sedel z mrkim izrazom na širokem obrazu kakor vedno, njegovo debeluhasto telo je tičalo v nekoliko staromodni obleki. Rabbi Jonathan, cigar lokavi, še mladi obraz se je mirno smehljalo iz dolge bele brade, se je bil zatopil po nekotnih tednih posvetenega uživanja zopet v razglabljanje, spoznavanje boga. Dogodki zadnjega časa in nenadna izprememba Süssove usode so ga privlačevali s strahotnim čarom. Ni mu šel do živega samo pretresljivi pogled na ta padec. Čeprav o tem nista črhnila niti besedice, sta on in rabbi Gabriel vedela, čutila v tem koncu čudno zmes priste volje in pritiska. Tajna vez, tok, ki je prihajal k njima od Süssa, je potegnil za seboj tudi Jonathana, dvigal ga je in strmoglavil. Tičal je v Süsu, njegova najmočnejša korenina je umirala v Süsu. Tako sta se peljala zroč nepremično predse, da bi bila priči smrti Josefa Süssa Oppenheimerja in spoznanje te vezi je plavalo nad njima nalik težkemu oblaku.